

virker upraktisk, og som Landet ligger i Øjeblikket, har det faktisk allerede affødt en stor Skuffelse i de sønderjydske Landsdele, at denne Bestemmelse er kommet med.

Jeg ved ikke, om man her fra denne Talerstol kan faa en Udtalelse om, at ved en Omlægning af de Andenprioritetslaan, der er Banklaan eller overhovedet Laan stiftet ved saa dyre Midler, skal Hypotekforeningens Bestyrelses Skøn anses for at være Grundlag nok for en Konvertering, og for at en Afastning af Banklaan paa Andenprioritetslaanenes Omraade skal kunne finde Sted. Hvis man kunde faa en betryggende Udtalelse om, at man ikke vilde tage haandfast paa dette Spørgsmaal og heller ikke i Henhold til Lovens Ord er forpligtet dertil efter den Bestemmelse, der er føjet ind, kunde det maaske virke til Beroligelse overfor den opstaaede Uro dernede og komme til at virke saadan, at det ikke blev alt for omstændeligt at administrere Loven. Men saaledes som Lovens Ord i Øjeblikket er og under Hensyn til, at den højtærede Indenrigsminister ikke talte om Muligheden af Afløsning af Banklaan paa Andenprioritetsomraadet, maa jeg indtil videre ønske en klarere Udtalelse paa dette Punkt og forbeholder mig senere at stille Forslag om Lovforslagets Henvisning til et Udvalg. I øvrigt skal jeg slutte mine Bemærkninger om dette Lovforslag med paa ny at udtale min Glæde over, at der ved det er rakt en hjælpende Haand og ikke en karrig Haand, men en Haand, der ønsker at være med i en virkelig gennemgribende Ændring af de vanskelige Forhold dernede, saaledes at ikke alt for mange behøver at gaa fra deres Ejendom.

Med Hensyn til det andet Lovforslag, om Oprettelse eller rettere Udvidelse af Laanekassen for Sønderjylland, skal jeg udtale min Tak og Glæde over, at der her paa ny vises Beredvillighed til at yde Driftslaan og Hjælp til Komplettering af en almindelig Prioritetsordning for Landbruget, medens man overfor de andre Erhverv gennem Laan fra Laanekassen vil forsøge paa at hjælpe Erhvervene over den vanskelige Tid, vi er inde i. Men ogsaa her forekommer det mig, at der er kommet en noget upaa-krævet Sætning ind, der egentlig lyder som en Gentagelse. I § 4, Stykke d, staar der: „Under fjerde Afdeling ydes Laan til handlende, Haandværkere og andre næringsdrivende samt Landbrugere og Fiskere i de sønderjydske Landsdele, der ikke raader over eller ad anden Vej kan skaffe sig tilstrækkelig Driftskapital til Grundlæggelse eller Opretholdelse af selvstændig økonomisk Virksomhed, herunder ogsaa Erhvervelse af

fast Ejendom“, og saa føjes der til umiddelbart efter: „Laanene ydes til alle ovenfor nævnte Erhverv, i særlig Grad til handlende, Haandværkere og Fiskere“. Dette at „Laanene ydes til alle ovenfor nævnte Erhverv“ er jo kun en Gentagelse af, hvad der er sagt paa Forhaand. Jeg forstaaer, at det, man har ønsket at understrege, var dette: „i særlig Grad til handlende, Haandværkere og Fiskere“. Sønderjyllands Laanekasse er efter mit Kendskab til Forholdene — jeg er selv Medlem af dens Bestyrelse — hidtil afgjort blevet administreret under ligelig Hensyntagen til alle Erhverv og ligeligt Hensyn til de Andragender, der kom fra forskellige Sider uanset fra hvilket Erhverv. Saa for mig synes det noget af en uforholdsmæssig Indføjelse i Loven. Men den ændrer jo ikke i nogen Maade Lovens Karakter, idet det, der hidtil er sket, selvsagt ogsaa fremtidig vil ske, og det, der er sagt med denne Sætning, er jo ikke, at man vil udelukke nogen fra at faa Del i disse Laan. Der er altsaa for mig ingen Grund til at mene, at der her burde ske en Ændring i Lovforslaget. Jeg kan med Tak være med til at anbefale det uforandret til hurtig Vedtagelse i dette høje Ting.

Jensen (Aale): Disse to Lovforslags Fremkomst er jo en Følge af de meget høje Priser, man fik paa Grund af den alt for stærkt dalende Krone, som vi naturligvis alle sammen i større eller mindre Grad lider under. Der er ingen Tvivl om, hvem der lider haardest under dette, at man har været oppe under denne Højkonjunktur og nu skal nedad. Det er givet, at det i allerhøjeste Grad gaar ud over dem, der er udelukket fra Erhverv. At det i første Række gaar ud over de arbejdsløse, er der aldeles ingen Tvivl om, og naar der af den ærede Ordfører for Venstre med Henblik paa et af Lovforslagene blev sagt, at der var Uro dernede i de sønderjydske Landsdele, som disse Lovforslag jo omhandler, ja, saa er det rigtigt, at der er Uro, og at der har været Uro. Der har været meget stærk Uro, det ved enhver, navnlig i Landbokredse. Men jeg ved ogsaa, at der i Landbokredse har været mange, som har været meget kede af denne Uro; man har sagt, at det var i alt for høj Grad at skyde over Maalet. At der nu maaske ogsaa kommer Uro fra anden Side, fra de arbejdsløse, det er forstaaeligt, for vel er Vilkaarene for Landbrugere, ikke mindst i de sønderjydske Landsdele, ikke særlig gode i Øjeblikket, men de kan dog ikke sammenlignes med de arbejdsløses Vilkaar. Derfor kan man forstaa,